

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

Szczecin, dnia 20 czerwca 2025 r.

Poz. 2827

UCHWAŁA NR XIV.77.S.2025

KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W SZCZECINIE

z dnia 21 maja 2025 r.

w sprawie stwierdzenia nieważności w części uchwały nr XII/77/2025 Rady Gminy Marianowo z dnia 25 kwietnia 2025 r. w sprawie ustalenia trybu udzielania i rozliczania dotacji dla niepublicznych szkół, przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych oraz innych form wychowania przedszkolnego prowadzonych na terenie Gminy Marianowo przez osoby fizyczne i osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego oraz trybu przeprowadzania kontroli prawidłowości ich pobrania i wykorzystania

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465, ze zm.) oraz art. 11 ust. 1 pkt 4 w zw. z art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 7) Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie uchwala, co następuje:

- §1. Stwierdza się nieważność uchwały Nr XII/77/2025 Rady Gminy Marianowo z dnia 25 kwietnia 2025 r. w sprawie ustalenia trybu udzielania i rozliczania dotacji dla niepublicznych szkół, przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych oraz innych form wychowania przedszkolnego prowadzonych na terenie Gminy Marianowo przez osoby fizyczne i osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego oraz trybu przeprowadzania kontroli prawidłowości ich pobrania i wykorzystania – w części obejmującej:
- § 4 ust. 11;
 - § 7 w zakresie sformułowania: „w terminie 7 dni od dnia otrzymania ostatniej części dotacji,”;
 - § 17 w zakresie sformułowania: „lub dostarczać żądany dokument”.
- §2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Uchwała Nr XII/77/2025 Rady Gminy Marianowo z dnia 25 kwietnia 2025 r. w sprawie ustalenia trybu udzielania i rozliczania dotacji dla niepublicznych szkół, przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych oraz innych form wychowania przedszkolnego prowadzonych na terenie Gminy Marianowo przez osoby fizyczne i osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego oraz trybu przeprowadzania kontroli prawidłowości ich pobrania i wykorzystania, przedłożona Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie w dniu 28 kwietnia 2025 r., została objęta postępowaniem nadzorczym

na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 4 w zw. z art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych. Wymieniona uchwała budziła wątpliwości co do zgodności z prawem, w związku z czym wszczęte zostało postępowanie w sprawie stwierdzenia nieważności wymienionej uchwały, o czym jednostka została powiadomiona ze wskazaniem terminu rozpoznania sprawy.

Kolegium ostatecznie zbadało wymienioną uchwałę na posiedzeniu w dniu 21 maja 2025 r. W posiedzeniu Kolegium nie uczestniczył przedstawiciel jednostki, natomiast Wójt Gminy Marianowo skorzystał z prawa wniesienia wyjaśnień, przedkładając RIO w Szczecinie pismo z dnia 21 maja 2025 r. (znak pisma: SG.440.1.2025), odnoszące się do kwestii podniesionych we wszczęciu postępowania.

Kolegium zważyło, co następuje.

Uchwała objęta niniejszym postępowaniem nadzorczym podjęta została na podstawie przepisów ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, przyznających organowi stanowiącemu gminy wyłączne prawo uchwalania aktów prawa miejscowego, a także na podstawie przepisu kompetencyjnego art. 38 ust. 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, upoważniającego i jednocześnie obligującego organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego do ustalenia trybu udzielania i rozliczania wymienionych w tym przepisie dotacji oraz trybu przeprowadzania kontroli prawidłowości ich pobrania i wykorzystania, terminu przekazania informacji o liczbie uczniów, wychowanków i słuchaczy, na które przysługuje dotacja, a także terminu i sposobu rozliczenia wykorzystania dotacji.

Za istotne naruszenie powołanego wyżej art. 38 ust. 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, wskutek przekroczenia kompetencji określonych tym przepisem, Kolegium uznało przewidziany w § 4 ust. 11 uchwały potencjalny obowiązek przedłożenia przez kontrolowaną jednostkę kopii orzeczeń lub opinii, wskazujących na potrzebę zajęć rewalidacyjno-wychowawczych, nauczania indywidualnego lub wczesnego wspomaganiu rozwoju. Przepisowi temu nadano następujące brzmienie: „11. W przypadku uwzględnienia w informacji, o której mowa w ust. 1, dzieci objętych wczesnym wspomaganie rozwoju, uczniów, wychowanków lub uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, orzeczenie o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych, orzeczenie o potrzebie nauczania indywidualnego lub opinię o wczesnym wspomaganie rozwoju, organ dotujący może zażądać dołączenia do tej informacji kopii właściwych orzeczeń lub opinii, zgodnie z art. 38 ust. 2 ustawy.”. Powołany w cytowanym zdaniu przepis ustawy o finansowaniu zadań oświatowych uprawnia organ dotujący, w związku z udzielaniem i rozliczaniem wykorzystania dotacji, do przetwarzania danych osobowych dzieci objętych wczesnym wspomaganie rozwoju, uczniów, wychowanków, uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych (określanych w niniejszym rozstrzygnięciu także mianem ucznia) uczniów objętych branżowym szkoleniem zawodowym i słuchaczy kwalifikacyjnych kursów zawodowych odpowiednio w przedszkolach, innych formach wychowania przedszkolnego, szkołach i placówkach, w tym z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych służących do gromadzenia danych osobowych. Przytoczony przepis, według Wójta Gminy Marianowo, stwarza podstawę prawną do żądania przez dotującego dołączenia do comiesięcznej informacji kopii orzeczeń lub opinii wskazujących na potrzebę zajęć rewalidacyjno-rewalidacyjno-wychowawczych, nauczania indywidualnego lub wczesnego wspomaganiu rozwoju, w przypadku wykazania w informacji uczniów z takimi potrzebami. Zdaniem Kolegium, żądanie przekazania

do urzędu Gminy kserokopii orzeczeń i opinii, a więc pełnej treści dokumentów zawierających – poza określonym zaleceniem dotyczącym określonego ucznia – szczegółowe informacje o stanie jego zdrowia i rozwoju, nie znajduje oparcia w powołanym art. 38 ust. 2 ww. ustawy, albowiem przepis ten należy odczytywać z poszanowaniem zasad dotyczących ochrony danych osobowych. Trzeba bowiem mieć bezwzględnie na uwadze ograniczenia wynikające z przepisów o ochronie takich danych, dopuszczających ich przetwarzanie jedynie w niezbędnym zakresie. Zgodnie z dyspozycją art. 5 ust. 1 lit. c Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych), ustanawiającego zasadę minimalizacji przetwarzania danych, dane osobowe muszą być adekwatne, stosowne oraz ograniczone do tego, co niezbędne do celów, w których są przetwarzane. W ocenie Kolegium, w celu prawidłowego udzielenia i rozliczenia dotacji na uczniów wymagających szczególnych zajęć lub szczególnego toku nauczania nie jest konieczne gromadzenie i przechowywanie w urzędzie kopii orzeczeń lub opinii, zawierających informacje o konkretnych trudnościach rozwojowych dziecka lub szczegółowy opis głębokiej niepełnosprawności intelektualnej ucznia. Z tego względu Kolegium stwierdziło nieważność § 4 ust. 11 uchwały w pełnym zakresie.

Kolejne, dostrzeżone przez Kolegium istotne naruszenie prawa zawiera przepis § 7 uchwały, w myśl którego, cyt.: „W przypadku likwidacji lub przekazania do prowadzenia innemu organowi niepublicznej szkoły, przedszkola, oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej lub innej formy wychowania przedszkolnego w trakcie roku, za który udzielana jest dotacja, rozliczenie dotacji jest przekazywane za okres od 1 stycznia do dnia likwidacji lub przekazania, w terminie 7 dni od dnia otrzymania ostatniej części dotacji, nie później niż w dniu wykreślenia z ewidencji, o której mowa w art. 168 ust. 1 ustawy Prawo oświatowe. Z uwagi na okoliczność, że zgodnie z przepisami ustawy o finansowaniu zadań oświatowych dotacja jest świadczeniem rocznym, przekazywanym w 12 comiesięcznych częściach, w ocenie Kolegium, we wszystkich przypadkach, gdy dotacja zostanie przekazana wcześniej niż na 7 dni przed końcem miesiąca, za który jest należna, a dotowana jednostka zakończy działalność dopiero z końcem takiego miesiąca (co stanowi regułę), obowiązek określony w cyt. paragrafie stanie się niewykonalny. W celu wyeliminowania powyższej nieprawidłowości Kolegium stwierdziło nieważność sformułowania: „w terminie 7 dni od dnia otrzymania ostatniej części dotacji,” na podstawie § 6 w zw. z § 143 załącznika do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie "Zasad techniki prawodawczej" (Dz. U. z 2016 r. poz. 283) i art. 2 Konstytucji RP, z których wywodzi się obowiązek redagowania przepisów tak, by były jednoznaczne i zrozumiałe dla ich adresatów, zgodnie z konstytucyjną zasadą, w myśl której Rzeczpospolita Polska jest demokratycznym państwem prawnym. Jednocześnie Kolegium Izby sygnalizuje celowość prawidłowego unormowania zasad rozliczenia dotacji w sytuacji przekazania prowadzenia dotowanej jednostki innemu podmiotowi

Za istotne naruszenie prawa Kolegium uznało także nałożenie w § 17 uchwały na podmiot kontrolowany obowiązku dostarczania w sprawach objętych przedmiotem kontroli dokumentu żadanego przez kontrolującego we wskazanym przez niego terminie. W myśl art. 36 ust. 3 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, podmiot kontrolowany udostępnia dokumentację w terminie 14 dni od dnia zwrócenia się przez osobę upoważnioną do przeprowadzenia kontroli o udostępnienie tej dokumentacji. W ocenie Kolegium skrócenie

określonego w ustawie terminu, przewidzianego na dokonanie opisanej czynności, stanowi istotne naruszenie w.w przepisu prawa. W celu wyeliminowania ww. naruszenia Kolegium stwierdziło nieważność § 17 uchwały w zakresie sformułowania: „lub dostarczać żądany dokument”, kolidującego z przepisem ustawy, pozostawiając jednocześnie w mocy ten paragraf w pozostałej części. Przepis § 17 uchwały przewiduje bowiem, poza dostarczaniem dokumentu, obowiązek udzielania informacji i wyjaśnień w terminie wskazanym przez kontrolującego. W wyjaśnieniach dotyczących opisanej wyżej kwestii Wójt Gminy Marianowo stwierdził, że zakwestionowany przepis § 17 uchwały odnosi się do dokumentu dodatkowego, którego nie przedłożono wraz z wcześniej żądanymi dokumentami, więc nie sposób, jego zdaniem, zgodzić się z założeniem, że każdy dokument powinien być uzupełniany w 14-dniowym terminie, co utrudniałoby nadmiernie kontrolę. Odnosząc się do przedmiotowych wyjaśnień, Kolegium stwierdza, że wskazane w wyjaśnieniach intencje Rady Gminy Marianowo nie zostały w uchwale wyraźnie wyartykułowane. W ocenie Kolegium, pomimo wykluczenia z porządku prawnego wskazanej części § 17 uchwały, zamierzony przez Radę skutek może zostać osiągnięty poprzez dostatecznie szerokie określenie zakresu dokumentów, których w toku kontroli może domagać się kontrolujący. Jeżeli dany dokument, pozostający w opisanym zakresie, zostanie przez kontrolowanego pominięty, wówczas oceniać należy, że nie zachodzi po stronie osoby kontrolującej obowiązek wyznaczania po raz kolejny 14-dniowego terminu na jego przedstawienie, albowiem w przedmiotowym przypadku będzie miało miejsce uzupełnienie braku dokumentu, należącego do określonego wcześniej zakresu dokumentacji, żądanej z zachowaniem ustawowego terminu. Jeżeli natomiast żądany dokument miałby wykraczać poza kategorię dokumentów wskazaną w wezwaniu wyznaczającym termin 14-dniowy na ich dostarczenie, to w pełni uzasadnione jest, zdaniem Kolegium, wyznaczenie ww. terminu na dostarczenie dodatkowo żądanego dokumentu.

W tym stanie rzeczy Kolegium orzekło jak w sentencji.

Na niniejszą uchwałę przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie w terminie 30 dni od daty jej doręczenia.

Przewodniczący Kolegium
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Szczecinie
Bogusław Staszewski